PRAVILNIK O REZULTATIH INOVACIJSKE DEJAVNOSTI UNIVERZE V MARIBORU
št. 012/2024/4

s predlogi sprememb

1. člen

(1) Ta pravilnik ureja upravljanje z rezultati inovacijske dejavnosti Univerze v Mariboru (v nadaljevanju: UM), vključno s postopkom prevzema službenih izumov na UM, pravnim varstvom in gospodarskim izkoriščanjem rezultatov, ter pravice in obveznosti UM in izumiteljev, ki izhajajo iz službenih izumov in drugih rezultatov, ustvarjenih na podlagi delovnega razmerja na UM.

(2) Ta pravilnik se smiselno uporablja tudi za postopek prevzema pravic iz izumov in drugih rezultatov, ki so bili ustvarjeni v civilnopravnem pogodbenem razmerju s pogodbenimi sodelavci oziroma za izume, ki so jih ustvarili študenti ob uporabi sredstev in/ali opreme in infrastrukture UM.

(3) Pravilnik se smiselno uporablja tudi za postopek prevzema drugih službenih inovacij, ki niso izumi, in se lahko gospodarsko izkoriščajo in/ali pravno zavarujejo bodisi z drugimi vrstami pravic industrijske lastnine po predpisih, ki urejajo industrijsko lastnino, bodisi z drugimi pravnimi sredstvi (npr. kot poslovna skrivnost).

2. člen

(1) Izrazi v tem pravilniku pomenijo:

1. »Izumitelji« so visokošolski učitelji, znanstveni delavci, visokošolski sodelavci, raziskovalci in druge osebe v delovnem razmerju na UM, ne glede na to, ali so zaposleni na podlagi pogodbe o zaposlitvi za polni delovni čas ali za delovni čas, krajši od polnega, oz. za dopolnilno delo, ter ne glede na to, ali so zaposleni za nedoločen ali določen čas, in so ustvarili izum. Z izrazom so opredeljeni tudi pogodbeni sodelavci UM oziroma študenti, ki so z UM v civilnopravnem pogodbenem razmerju, izum pa je rezultat njihovega pogodbenega dela oz. so pri nastanku izuma za svoje delo koristili sredstva in/ali opremo in infrastrukturo UM;
2. »Primarni izumitelj« je bodisi edini izumitelj ali izumitelj, ki v postopku prevzema izuma zastopa vse izumitelje skladno z njihovim pisnim soglasjem;
3. »Študent« je oseba, vpisana na UM, ki se izobražuje na do- ali podiplomskem študijskem
4. programu;
5. »Izum« je ustvarjalni dosežek človeškega uma, ki po predpisih, ki urejajo industrijsko lastnino, izpolnjuje pogoje za varstvo s patentom;
6. »Rezultati« so kakršnikoli dosežki ustvarjalnega oziroma razvojno-raziskovalnega procesa, ki je financiran z javnimi sredstvi, v oprijemljivi ali neoprijemljivi obliki, kot so zlasti izumi, know-how, urejene zbirke podatkov in informacij, ne glede na njihovo obliko ali naravo, ne glede na to, ali se lahko pravno zavarujejo, kot tudi katerekoli pravice, ki se vežejo na rezultate, vključno s pravicami intelektualne lastnine;
7. »Know-how« predstavlja tehnične in druge novosti ali njihove izboljšave, ki so rezultat izkušenj in preizkušanja in s katerimi se dosega večja storilnost, boljša kakovost proizvodov ali storitev,

prihranek pri materialu ali energiji, boljše izkoriščanje strojev in naprav, boljši nadzor proizvodnje, boljšo varnost pri delu ipd. Hkrati so zaupne, bistvene (pomembne in industrijsko uporabljive) in določene (dovolj razumljivo in jasno opisane in preverljive);

8. »Službeni izum« je izum, ki je ustvarjen v času trajanja delovnega ali drugega pogodbenega razmerja na UM;
9. »Neposredni službeni izum« je izum, ki je ustvarjen pri izpolnjevanju pogodbe o zaposlitvi, na izrecno zahtevo UM ali na podlagi posebne pogodbe med UM in izumiteljem;
10. »Posredni službeni izum« je izum, ki je ustvarjen pri opravljanju poklica na UM, če so k nastanku izuma pretežno pripomogle izkušnje, ki si jih je izumitelj pridobil na delovnem mestu, ali sredstva, ki mu jih je UM dala na razpolago;
11. »Prosti izum« je drug izum, ustvarjen v času trajanja delovnega razmerja, ki ni ustvarjen pod pogoji iz 8. in 9. točke tega člena ali ni bil prevzet skladno z določilom 14. člena tega Pravilnika, in s katerim lahko izumitelj prosto razpolaga;
12. »Sredstva, oprema in infrastruktura«, ki jih je UM dala na voljo izumitelju oz. izumiteljem, so zlasti:
    - raziskovalno, pedagoško, tehnično in drugo osebje;
    - pisarne, laboratoriji in drugi prostori;
    - orodje, pripomočki, strojna in druga oprema, vključno z računalniško programsko opremo;
    - finančna sredstva, namenjena financiranju raziskovalnih in pedagoških aktivnosti ter kritju drugih stroškov, povezanih z navedenimi aktivnostmi;
13. »Služba za prenos znanja in tehnologij« je organizacijska enota, ki enotno obravnava dejavnost prenosa znanja in tehnologij na UM in se organizira kot enota v okviru UM;
14. »Popolni prevzem izuma« je tisti prevzem, s katerim preidejo na UM vse pravice in obveznosti nad službenim izumom;
15. »Omejeni prevzem izuma« je tisti prevzem, s katerim preide na UM neizključna pravica do uporabe službenega izuma (UM nima izključne pravice razpolaganja z izumom v gospodarskem prometu);
16. »Gospodarsko izkoriščanje izuma in inovacij« je prodaja ali licenciranje pravic intelektualne lastnine, s katerimi so zavarovani prevzeti službeni izumi in inovacije;
17. »Enota članice« ima isti pomen kot enote članic po splošnem aktu, ki ureja organiziranost in sistemizacijo UM in članic (katedre, inštituti, oddelki, centri in laboratoriji);
18. »Sklad za spodbujanje inovacijske dejavnosti UM« je premoženje, s katerim v imenu in za račun UM upravlja rektor UM, in sicer z namenom pospeševanja napredka in podpore programom ali projektom, ki sicer nimajo kritja s katerim drugim finančnim virom;
19. »Stroški postopka prevzema službenega izuma« vključujejo stroške priprave patentne prijave izuma, prijave za registracijo katere od drugih pravic industrijske lastnine, če inovacija izpolnjuje pogoje za pridobitev slednje, pristojbine za prijavo in vzdrževanje pravic in druge stroške, povezane s pridobitvijo varstva službenih izumov in inovacij s pravicami industrijske lastnine v Sloveniji in/ali tujini.

(2) Izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, se v tem pravilniku uporabljajo nevtralno za moški in ženski spol.

3. člen

(1) Ta pravilnik se uporablja za vse izume in druge inovacije, ki jih ustvarijo izumitelji v času trajanja delovnega razmerja. Prenehanje delovnega razmerja po tem pravilniku nima učinka na pravice in obveznosti v zvezi s službenimi izumi in inovacijami.

(2) Ta Pravilnik se prav tako uporablja za študente in/ali druge osebe, ki niso v delovnem razmerju na UM. UM glede financiranja ali sofinanciranja raziskovalnega dela s takimi osebami sklene pogodbo, v katerih se določijo imetništvo oziroma imetniški deleži na rezultatih, ustvarjenih v okviru takega raziskovalnega dela, ter uredijo vprašanja pravic do uporabe teh rezultatov, višina in modalitete morebitnega posebnega plačila. Ob tem se primerno upoštevajo pogodbene obveznosti vseh sodelujočih.

4. člen

(1) Vse osebe v delovnem ali drugem pogodbenem razmerju z UM, študentje in drugi sodelavci, ki so se seznanili z zaupnimi podatki in/ali poslovnimi skrivnostmi, vezanimi na aktivnosti in rezultate UM, so dolžne varovati te zaupne podatke in/ali poslovne skrivnosti. Slednji so s tem Pravilnikom, s splošnim ali posamičnim aktom UM ali članice UM označeni kot zaupni oziroma določeni kot poslovna skrivnosti ali pa je zanje očitno, da bi z njihovim razkritjem tretji osebi ali javnosti nastala škoda za UM oziroma njene zaposlene, pogodbene sodelavce in/ali študente. Zaupnih podatkov in/ali poslovnih skrivnosti ni dovoljeno razkriti tretji osebi ali javnosti ali jih uporabiti za kakršen koli drug namen, ki ni povezan z raziskovalnimi, pedagoškimi aktivnostmi oziroma študijem posameznika na UM.

(2) V primerih sodelovanja s posamezniki zunaj UM je treba poskrbeti, da se zaupni podatki razkrijejo le v nujnem obsegu in tistim osebam, za katere je potrebno, da se zaradi konkretnega sodelovanja z njimi seznanijo, in to pod izrecnimi pogoji zaupnosti (npr. podpis izjave o varovanju zaupnih podatkov, sklenitev sporazuma o nerazkrivanju podatkov ipd.).

(3) Če oseba iz prvega ali drugega odstavka tega člena tretji osebi ali javnosti razkrije zaupni podatek ali poslovno skrivnost na podlagi predhodnega soglasja rektorja UM ali dekana članice UM, takšno razkritje ne predstavlja kršitve dolžnosti varovanja zaupnih podatkov in/ali poslovnih skrivnosti. Rektor UM ali dekan članice UM poda takšno soglasje na predlog zainteresirane osebe in, če so podani utemeljeni razlogi. Kadar se zaupni podatki ali poslovna skrivnost nanašajo na izum ali know-how UM, je o takšnem razkritju treba obvestiti Službo za prenos znanja in tehnologij UM.

5. člen

(1) Izumitelj, ki je ustvaril izum, mora o izumu brez odlašanja pisno obvestiti Službo za prenos znanja in tehnologij in pri tem jasno označiti, da gre za obvestilo o izumu. Kot pisno obvestilo se šteje tudi obvestilo, poslano po elektronski poti na elektronski naslov Službe. Če je pri ustvaritvi izuma sodelovalo več izumiteljev, lahko obvestilo o izumu oddajo skupaj in v njem navedejo, kdo je primarni izumitelj, ki jih zastopa med postopkom.

(2) Dolžnost obvestitve o izumu velja tudi za izumitelja, ki mu je prenehalo delovno ali drugo pogodbeno razmerje z UM ali status študenta, če je zadevni izum nastal v času trajanja delovnega ali drugega pogodbenega razmerja oziroma tekom izvajanja študijskih obveznosti na UM.

(3) Obvestilo iz prvega odstavka tega člena mora vsebovati:

a) natančen opis izuma, tj. njegove tehnične naloge in njegovo rešitev ter risbe, ki so potrebne, da bi bil izum razumljiv;
b) podatke o tem, kako je do izuma prišlo, in izjavo, da gre za neposredni ali posredni službeni izum;
c) podatke o osebah, ki so sodelovale z izumiteljem pri ustvaritvi izuma, z opisom in opredelitvijo višine (v odstotkih) njihovega prispevka;
d) izjavo o potencialnih virih, višini in strukturi finančnih sredstev, ki jih bo zagotovil izumitelj ali raziskovalna skupina za pravno varstvo izuma in morebitne druge stroške, povezane z gospodarskim izkoriščanjem izuma;
e) podatke o morebitnih pravicah in obveznostih gospodarskih družb ali tretjih oseb, ki izhajajo iz pogodb, vezanih na izum.

(4) Obvestilo o izumu je pravilno, kadar vsebuje vse podatke in sestavine skladno z tretjim odstavkom tega člena in je podpisano s strani vseh sodelujočih izumiteljev.

(5) Obvestilo o izumu, ki ne vsebuje podatkov in sestavin iz tretjega odstavka tega člena, se šteje za pravilno, če Služba za prenos znanja in tehnologij UM v roku petih (5) dni od prejema obvestila ne zahteva njegove dopolnitve.

(6) Če izumitelji ne opišejo in opredelijo višine posameznih izumiteljskih prispevkov k nastanku izumu skladno s točko c) iz tretjega odstavka tega člena, se šteje, da so izumiteljski prispevki v enaki višini.

(7) Kadar Služba za prenos znanja in tehnologij UM ne prejme pisnega obvestila o izumu s strani izumitelja/-ev, vendar za izum izve po drugi poti, pozove izumitelja/-jem, da se izjasni/-jo o okoliščinah nastanka in statusu izuma.

(8) Če izumitelji ne dopolnijo obvestila skladno s pozivom Službe za prenos znanja in tehnologij ali se ne izjasnijo o okoliščinah nastanka izuma, o katerem niso sami obvestili Službe, v danem roku, je Služba upravičena sama opraviti poizvedbo o zadevnem izumu in izumiteljih.

(9) Izumitelji lahko za potrebe obvestila o izumu uporabijo obrazec za prijavo izuma, ki je Priloga 1 tega Pravilnika.

(10) Služba za prenos znanja in tehnologij UM izumitelju najkasneje v roku osmih (8) dni od prejema obvestila o izumu pisno potrdi prejem obvestila o izumu.

(11) Služba za prenos znanja in tehnologij UM lahko kadarkoli med postopkom prevzema izuma od izumitelja/-ev zahteva dopolnitev obvestila s podatki, ki so potrebni za nadaljnjo vsebinsko obravnavo. Prav tako lahko Služba in Komisija od izumitelja/-ev neposredno zahtevata pojasnila o izumu, si ga ogledata in preizkusita, kadar je to mogoče, varno in smotrno, ali na drug način pridobita potrebne ali manjkajoče podatke.

(12) Izumitelj se mora pred in po oddaji obvestila o izumu vzdržati ravnanj, ki bi pomenila razkritje izuma nepooblaščenim osebam in bi tako utegnila škodovati patentnemu varstvu izuma ali s katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine.

(13) Izumitelj, ki je namenoma ravnal v nasprotju s prejšnjim odstavkom in je vedel oz. bi moral vedeti, da lahko njegovo ravnanje povzroči izgubo pogojev za patentno varstvo izuma ali s katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine, izgubi pravico iz 18. člena tega pravilnika.

(14) Izumitelj, ki v skladu s prvim odstavkom tega člena o izumu pisno ne obvesti Službe za prenos znanja in tehnologij UM, krši obveznosti iz delovnega razmerja.

6. člen

(1) S prejemom pravilnega obvestila o službenem izumu ima UM pravico do popolnega ali omejenega prevzema izuma.

(2) UM mora najkasneje v treh (3) mesecih od prejema pravilnega obvestila o izumu obvestiti izumitelja, katero pravico do izuma uveljavlja, hkrati pa ga obvestiti, ali se z opredelitvijo izuma strinja.

(3) Če UM o službenem izumu ni bila pisno obveščena, začne teči rok iz prejšnjega odstavka, in sicer od dneva, ko je za izum izvedel rektor UM.

7. člen

Izumitelj in vsi ostali zaposleni in študenti, gostujoči sodelavci na UM morajo izum, ki je v postopku prevzema na UM, varovati kot zaupnega tako dolgo, kot to zahtevajo interesi izumitelja in UM, vendar najdlje, dokler ni vložena patentna prijava ali prijava za drugo vrsto pravnega varstva za izum ali drugovrstni rezultat inovacijske dejavnosti.

8. člen

(1) Postopek za prevzem službenega izuma poteka odvisno od višine stroškov pravnega varstva izuma, ki jih krije izumitelj oziroma raziskovalna skupina in/ali UM, in sicer:

1. Stroške pravnega varstva izuma v celoti financira izumitelj in/ali članica iz raziskovalnih ali projektnih sredstev skupine ali skupin, ki so neposredno ustvarile izum.
2. Stroške pravnega varstva izuma v omejenem obsegu financira ali izumitelj ali članica iz raziskovalnih sredstev skupine ali skupin, ki so neposredno ustvarile izum, in sicer v višini vsaj 40 % stroškov. Preostanek financira UM s sredstvi iz ustreznih sistemskih virov, v kolikor so le-ta na razpolago.
3. Stroške pravnega varstva izuma v celoti financira UM s sredstvi iz ustreznih sistemskih virov, v kolikor so le-ta na razpolago.

(2) Kot prioritetno zaporedje pri izbiri postopka za prevzem izuma se uporablja zaporedje, določeno v prejšnjem odstavku tega člena.

9. člen

(1) V primeru poteka postopka v skladu s 1. točko prvega odstavka 8. člena tega Pravilnika UM popolno prevzame izum, nadaljevanje postopka pa vodi primarni izumitelj ob podpori članice in Službe za prenos znanja in tehnologij. O gospodarskem izkoriščanju izuma odloča po pooblastilu rektorja UM dekan članice na predlog primarnega izumitelja.

(2) Zaposleni Službe za prenos znanja in tehnologij o vseh službenih izumih, ki so bili v presečnem obdobju pred naslednjo sejo Komisije za inovacijsko dejavnost prevzeti skladno s 1. točko prvega odstavka 8. člena tega Pravilnika, seznanijo Komisijo za inovacijsko dejavnost.

(3) Primarni izumitelj mora hkrati z vložitvijo prijave službenega izuma za patent ali za katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine poslati UM kopijo prijave in vloženih prilog. Primarni izumitelj je dolžan UM ažurno obveščati o poteku postopka za podelitev patenta ali druge ustrezne pravice industrijske lastnine in upravljanju z intelektualno lastnino ter njenem gospodarskem izkoriščanju.

(4) Če postopek prevzema službenega izuma poteka v skladu s 1. točko prvega odstavka 8. člena tega Pravilnika, ima UM od izumiteljev ali članic, ki so financirali stroške postopka prevzema izuma, pravico zahtevati povrnitev stroškov, povezanih z morebitnimi sodnimi, upravnimi in podobnimi spori v zvezi s prevzetim izumom.

10. člen

(1) V primerih poteka postopka skladno z 2. ali 3. točko prvega odstavka 8. člena tega Pravilnika skrbnik zadeve iz Službe za prenos znanja in tehnologij UM v roku osmih (8) dni po prejemu popolnega obvestila o izumu pošlje poziv dekanu članice ali članic UM, na kateri oz. katerih je bil ustvarjen zadevni izum, za izdelavo mnenja o prevzemu zadevnega izuma. Mnenje članice mora vsebovati tudi izjavo, ali lahko članica zagotovi finančna sredstva za pravno varstvo zadevnega izuma. Rok za posredovanje ocene članice o izumu ne sme biti krajši kot petnajst (15) dni in ne daljši kot trideset (30) dni.

(2) Vodja Službe za prenos znanja in tehnologij UM pridobi potrebne podatke o razpoložljivosti ustreznih sistemskih virov ali morebitnih namenskih sredstev UM za financiranje pravnega varstva in aktivnosti, povezanih z gospodarskim izkoriščanjem službenega izuma, ter pripravi gradivo za obravnavo zadeve na seji Komisije za inovacijsko dejavnost UM.

(3) Službeni izumi, za katere teče postopek prevzema po 2. ali 3. točki prvega odstavka 8. člena tega Pravilnika, se predstavijo na seji Komisije za inovacijsko dejavnost. Na sejo je vabljen tudi (primarni) izumitelj vsakega obravnavanega izuma.

(4) Odločitev o popolnem ali omejenem prevzemu izuma sprejme rektor UM na podlagi sklepa Komisije za inovacijsko dejavnost UM, da Komisija podpira prevzem službenega izuma (popolno ali omejeno) oziroma da se izum ne prevzame (prost izum). Komisija v sklepu predlaga tudi postopek in financiranje stroškov pravnega varstva izuma, in sicer v prednostnem zaporedju, kot se vrstijo točke v prvem odstavku 8. člena tega Pravilnika.

(5) O pravnem varstvu in gospodarskem izkoriščanju izuma v primerih, ko postopek prevzema izuma poteka v skladu z 2. ali 3. točko prvega odstavka 8. člena tega Pravilnika, odloča rektor UM na podlagi predloga primarnega izumitelja in Komisije ter podpori Službe za prenos znanja in tehnologij.

11. člen

(1) Komisijo za inovacijsko dejavnost UM imenuje rektor UM s sklepom za mandatno obdobje štirih (4) let.

(2) Komisija za inovacijsko dejavnost UM ima pet (5) članov, od katerih je eden vsakokratni prorektor za znanstveno-raziskovalno področje in hkrati predsednik Komisije za inovacijsko dejavnost UM. Štiri (4) člane in štiri (4) namestnike članov Komisije za inovacijsko dejavnost UM na poziv rektorja predlagajo dekani izbranih članic UM, tako da so zastopana vsa krovna znanstveno-raziskovalna področja (naravoslovje, tehnika, medicina in biotehnika, družboslovne in humanistične vede).

(3) Poročevalec na sejah Komisije za inovacijsko dejavnost je predstavnik Službe za prenos znanja in tehnologij UM.

(4) Člani komisije opravljajo svojo funkcijo častno, odgovorno in strokovno. Za svoje delo v komisiji člani praviloma ne prejemajo plačila.

(5) Člani komisije ne morejo biti izumitelji ali osebe, ki so z njimi v krvnem sorodstvu, svaštvu, zakonski ali zunajzakonski zvezi.

(6) Član komisije ali namestnik člana komisije, pri katerem je podana okoliščina iz prejšnjega odstavka, mora to sporočiti rektorju UM, ki določi nadomestnega člana.

(7) Če član komisije misli, da obstajajo kakšne koli druge okoliščine, ki bi lahko vplivale na njegovo nepristranskost, le-to sporoči rektorju UM, ki odloči o njegovi izločitvi.

(8) Izločitev iz razlogov petega in sedmega odstavka tega člena lahko zahtevajo tudi primarni izumitelj in drugi člani komisije.

12. člen

Naloge in pristojnosti Komisije za inovacijsko dejavnost UM so zlasti:

- obravnava prijave službenih izumov oz. drugih rezultatov inovacijske dejavnosti v postopku prevzema le-teh in oblikuje predloge sklepov, ki jih posreduje rektorju v nadaljnjo odločitev;
- obravnava predloge za izdajo pooblastila članici UM za prevzem pravnega varstva in gospodarskega izkoriščanja službenega izuma skladno z drugim odstavkom 19. člena tega Pravilnika;
- predlaga višino nagrade, ki pripada izumitelju/jem skladno z določili tega Pravilnika;
- obravnava predloge za odkup prostih izumov in izumov tretjih oseb ter oblikuje predloge tozadevnih sklepov, ki jih posreduje rektorju v nadaljnjo odločitev;
- spremlja stanje na področju inovacijske dejavnosti UM in predlaga ukrepe za izboljšanje stanja oz. dodatno spodbujanje tudi odprte inovacijske in ustvarjalne dejavnosti zaposlenih in študentov UM;
- najmanj enkrat letno o svojem delu poroča rektorju;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti po pooblastilu rektorja.

13. člen

Sklep Komisije za inovacijsko dejavnost UM vključuje tudi predlog za pravno varstvo službenega izuma.

14. člen

(1) Sklep rektorja UM o prevzemu izuma ali o prostem izumu se vroči vsem izumiteljem in članicam UM, pri katerih so ti zaposleni. Z vročitvijo sklepa izumitelju/-em, s katero UM popolno prevzema službeni izum, preidejo na UM vse pravice, povezane z izumom. Z vročitvijo sklepa o prostem izumu izumitelj/-i z izumom prosto razpolagajo brez nadaljnjih obveznosti poročanja UM o izkoriščanju izuma.

(2) UM lahko službeni izum prevzame tudi omejeno, vendar le v primeru, če doseže soglasje z izumiteljem. V takem primeru z vročitvijo pisne izjave izumitelju UM omejeno prevzema službeni izum in s tem pridobi neizključno pravico do uporabe službenega izuma.

(3) Če omejeni prevzem službenega izuma očitno ovira izkoriščanje le-tega, lahko izumitelj od UM zahteva, da v roku dveh (2) mesecev od prevzema izum popolno prevzame ali mu ga da na prosto razpolago.

(4) Če izumitelj s službenim izumom razpolaga, preden se je UM izjasnila v rokih, ki so določeni s tem Pravilnikom, tako razpolaganje nima pravnih učinkov v razmerju do UM, če so z razpolaganjem prizadete njene pravice.

15. člen

(1) Izumitelj prosto razpolaga z izumom (tj. prostim izumom), pri nastanku katerega izumitelj ni uporabil sredstev UM oziroma k njegovemu nastanku niso v pretežni meri pripomogle delovne izkušnje na UM ali z uporabo sredstev UM. Šteje se, da ne gre za pretežno uporabo sredstev UM, če:

- je izumitelj pridobil predhodno pisno soglasje rektorja za uporabo teh sredstev za določen namen izven razmerja na UM;
- izumitelj za uporabo sredstev, opreme ali infrastrukture plačuje najemnino oz. uporabnino.

(2) Izumitelj s službenim izumom prosto razpolaga:

- če je rektor UM na podlagi mnenja Komisije ali Službe za prenos znanja in tehnologij izdal sklep o prostem izumu;
- če UM v roku treh (3) mesecev od prejema popolnega obvestila iz 5. člena tega Pravilnika ali v roku dveh (2) mesecev v primeru prevzema iz tretjega odstavka 14. člena tega Pravilnika ni izjavila, da popolno prevzema izum.

16. člen

(1) Popolno prevzeti službeni izum mora UM brez odlašanja prijaviti za patent ali za katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine. Kot ustrezna prijava se šteje prijava za patent ali drugo ustrezno pravico industrijske lastnine, ki je vložena v Republiki Sloveniji ali tuji državi, članici Pariške unije.

(2) Če UM ne ravna v skladu s prejšnjim odstavkom in jo izumitelj pozove, naj prijavi popolno prevzeti službeni izum oziroma naj utemelji, zakaj izuma ne namerava prijaviti, UM pa tega v roku, ki ji ga v pozivu določi izumitelj in ne sme biti krajši od trideset (30) dni, ne stori, sme izumitelj popolno prevzeti službeni izum v imenu in na stroške UM sam prijaviti za patent ali za katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine v Republiki Sloveniji.

(3) Če UM v tuji državi popolno prevzetega službenega izuma ne prijavi za patent ali drugo ustrezno pravico industrijske lastnine, mora dati za to državo izum na prosto razpolago izumitelju in mu omogočiti, da v njej na svoje stroške zahteva varstvo izuma. Izjava, s katero da UM na razpolago izum za vse ali določene države, mora biti dana najpozneje v roku štirih (4) mesecev od vložitve prijave po prvem ali drugem odstavku tega člena, da lahko izumitelj izkoristi roke za uveljavljanje prednostne pravice.

(4) UM ni dolžna prijaviti popolno prevzetega službenega izuma:

a) če pridobi mnenje urada, pristojnega za podeljevanje patentov, da izum ne izpolnjuje pogojev za patentno varstvo ali za varstvo druge ustrezne pravice industrijske lastnine,
b) če izumitelj soglaša, da UM izuma ne prijavi,
c) če so izpolnjene predpostavke iz 18. člena tega Pravilnika.

(5) V primeru iz točke b) prejšnjega odstavka tega člena se lahko UM in izumitelj/-i dodatno sporazumeta/-jo, da se bo izum varoval kot poslovna skrivnost ali z drugimi pravicami industrijske lastnine.

(6) UM mora hkrati z vložitvijo prijave službenega izuma za patent ali za katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine poslati izumitelju kopijo prijave in vloženih prilog. UM je dolžna izumitelja ažurno obveščati o poteku postopka za podelitev patenta ali druge ustrezne pravice industrijske lastnine.

(7) V postopku za podelitev patenta ali katerekoli druge vrste pravic industrijske lastnine mora izumitelj UM nuditi pomoč s pojasnili o izumu ter dajati potrebne izjave.

17. člen

(1) Če UM opusti prijavo popolno prevzetega službenega izuma za patent ali za katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine, mora o tem nemudoma obvestiti izumitelja. V primeru, da podeljenega patenta ali katerekoli druge vrste pravic industrijske lastnine za tak izum UM noče več vzdrževati, pa mora o tem obvestiti izumitelja vsaj tri (3) mesece pred iztekom rednega roka za plačilo pristojbine za vzdrževanje patenta ali katerekoli druge vrste pravic industrijske lastnine. V obeh primerih je UM dolžna izumitelju na njegovo zahtevo in njegove stroške prenesti pravico ter predati za varstvo te pravice potrebno dokumentacijo.

(2) Izumitelj lahko zahteva prenos pravic in dokumentacije iz prejšnjega odstavka najkasneje v treh (3) mesecih od prejema obvestila iz prejšnjega odstavka.

(3) V primeru, da UM ne more delno ali v celoti zagotoviti sistemskih ali namenskih finančnih sredstev za vzdrževanje patentnega varstva za službeni izum, ki je bil popolno prevzet po 2. ali 3. točki prvega odstavka 8. člena tega Pravilnika, Služba za prenos znanja in tehnologij pridobi mnenje izumitelja in članice UM, iz katere izhaja zadevni izum, ali lahko članica delno ali v celoti prevzame stroške nadaljnjega vzdrževanja patentnega varstva. V tem primeru rektor UM pooblasti dekana članice UM, da prevzame vzdrževanje patentnega varstva in prizadevanje za gospodarsko izkoriščanje zadevnega službenega izuma ob nadaljnji strokovni podpori Službe za prenos znanja in tehnologij. Imetništvo službenega izuma se ne spremeni.

(4) V primeru, da članica UM ne more prevzeti stroškov nadaljnjega vzdrževanja patentnega varstva, UM ponudi izumitelju/-em prevzem imetništva in nadaljnjega razpolaganja z zadevnim izumom.

18. člen

(1) Če želi UM v soglasju z izumiteljem prevzeti službeni izum, ki po predpisih o industrijski lastnini ni zaupni izum, ohraniti v tajnosti, ga ni dolžna zavarovati s patentom ali katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine. V tem primeru je dolžna izumitelju odmeriti in izplačati celotno nagrado v skladu s tem pravilnikom.

(2) Pri odmeri nagrade za izum iz prejšnjega odstavka se upošteva tudi škoda, ki jo izumitelj utrpi, ker izum ni zavarovan s patentom ali s katerokoli drugo vrsto pravic industrijske lastnine.

(3) Če UM presodi, da prevzetega izuma ni smotrno zaščititi po določbah o zaščiti ter po predpisih o industrijski lastnini, ker so stroški zaščite večji od komercialne vrednosti izuma, ji tega ni potrebno storiti. V tem primeru je UM dolžna izumitelju dovoliti, da zaščiti izum v svojem imenu in na svoje stroške.

19. člen

(1) V primeru, da UM v treh (3) letih od prevzema izuma le-tega ne prične gospodarsko izkoriščati, lahko izumitelj oziroma izumitelji zaprosijo za prenos službenega izuma. Izum se prenese na izumitelja oziroma izumitelje kot prosti izum.

(2) V primeru, da Služba za prenos znanja in tehnologij UM po treh (3) letih od zaključka postopka prevzema zadevnega službenega izuma oceni, da je kljub prizadevanjem s strani Službe za gospodarsko izkoriščanja prevzetega službenega izuma oz. druge inovacije nizek potencial, ker ni izkazanega interesa s strani industrije, pripravi predlog, da se za nadaljnje vzdrževanje patentnega varstva oz. varstva z drugo pravico industrijske lastnine in gospodarsko izkoriščanje pooblasti članico UM, iz katere izhaja zadevni izum oz. inovacija. Služba pozove izumitelja/-e, da pripravi/-jo svoj predlog za nadaljnje vzdrževanje in/ali gospodarsko izkoriščanje zadevnega izuma. Zbrano gradivo Služba predstavi Komisiji, ki sestavi mnenje za odločitev rektorja UM.

20. člen

(1) Izumitelj pridobi pravico do primerne nagrade, ko UM začne gospodarsko izkoriščati popolnoma ali omejeno prevzeti službeni izum. Ta pravica nastane s prevzemom službenega izuma s strani UM, nagrada pa se izplača, ko UM doseže dohodek iz gospodarskega izkoriščanja izuma.

(2) Osnova za izračun deležev izumitelja, članice UM in enote članice, v kateri je izumitelj zaposlen, UM (Sklad za spodbujanje inovacijske dejavnosti UM) je vsakokratni bruto dohodek, ki ga UM prejme na podlagi gospodarskega izkoriščanja prevzetega službenega izuma. Osnova za izračun je odvisna tudi od strukture financiranja, kot je določeno v 8. členu tega Pravilnika in deleža vložka izumitelja v postopku:

Struktura financiranja glede na prvi odstavek 8. člena Pravilnika	Delež, ki pripade neposredno izumitelju	Delež, ki pripade članici in raziskovalni skupini, ki je ustvarila izum	Delež, ki pripade UM (Sklad za spodbujanje inovacijske dejavnosti UM)
1. točka	70 %	25 %	5 %
2. točka	55 %	25 %	20 %
3. točka	40 %	25 %	35 %

(3) Delež, ki pripade skupaj izumitelju oz. izumiteljem in raziskovalni skupini ali enoti članice, ki je ustvarila izum, mora znašati najmanj 65 % sredstev, do katerih sta upravičeni članica in raziskovalna skupina.

(4) Ne glede na način delitve v tem členu pa se lahko UM, članica in izumitelji dogovorijo za drugačen način delitve, kar opredelijo v posebnem sporazumu. Tak sporazum morajo podpisati vsi izumitelji in dekan članice oziroma mora imeti primarni izumitelj za podpis takega sporazuma izrecno pooblastilo vsakega od njih.

(5) V primeru, da je izumiteljev več oziroma so izumitelji zaposleni na različnih članicah oz. enotah članic, se deleži iz drugega odstavka tega člena ustrezno delijo med vse izumitelje, članice in raziskovalne skupine na podlagi vloženega prispevka, opredeljenega v obvestilu o izumu iz 5. člena tega pravilnika ali pisnega dogovora vseh upravičenih izumiteljev, članic in raziskovalnih skupin, s katerim se določijo deleži izumiteljev, članic in raziskovalnih skupin. Tak dogovor mora biti sklenjen in priložen ob vložitvi obvestila o izumu.

(6) V primeru, da do dogovora iz prejšnjega odstavka med izumitelji ne pride, se šteje, da so vsi enako prispevali k izumu, in sicer tako glede deležev kot tudi glede pomembnosti vloge posameznega izumitelja pri izumu.

(7) V primeru, da je korist iz gospodarskega izkoriščanja v nedenarni obliki, se le-ta razdeli na način, kot ga določijo upravičenci iz drugega odstavka tega člena v pisnem sporazumu.

(8) Deleže iz drugega odstavka tega člena UM posreduje upravičencem najkasneje trideset (30) dni po prejemu vsakokratnega bruto dohodka iz gospodarskega izkoriščanja službenega izuma.

(9) Delež sredstev, ki pripade UM, se nameni za kritje stroškov, povezanih s pravnim varstvom izumov in drugih inovacij UM, za razvoj in spodbujanje raziskovalnega ter ustvarjalnega dela oseb iz 1. člena tega Pravilnika, nagrade za ustvarjalne dosežke in aktivnosti v zvezi s prenosom znanja in tehnologij UM v družbo in gospodarstvo.

21. člen

Služba za prenos znanja in tehnologij UM je pooblaščena in odgovorna za vsa ravnanja, ki so po tem Pravilniku v pristojnosti UM, zlasti pa za:

1. koordinacijo postopkov prevzema službenih izumov (npr. sprejemane in vročanje obvestil, potrdil, pozivov, zahtev ipd.);
2. administrativno podporo delu Komisije in vodstva UM v zvezi s postopki prevzema službenih izumov (npr. pošiljanje vabil na sejo Komisije, sestavljanje zapisnikov s seje Komisije, priprava gradiva o službenih izumih in drugih inovacijah ter predlogov v zvezi s prevzemom obravnavanih službenih izumov in drugih inovacij ipd.);
3. pravno in trženjsko svetovanje glede pravnega varstva in gospodarskega izkoriščanja izumov (npr. podaja osnovnih informacij o možnostih pravnega varstva službenih izumov in drugih inovacij, komunikacija s patentnimi zastopniki, pomoč pri pripravi in vlaganje prijav za podelitev slovenskega patenta ali registracija druge pravice industrijske lastnine, sodelovanje pri pogajanjih s potencialnimi industrijskimi partnerji in priprava licenčnih pogodb oz. pogodb o prenosu pravic na izumu ipd.).

22. člen

(1) Pri sklenitvi pogodb, s katerimi gospodarske družbe ali druge osebe zasebnega prava financirajo raziskovalno delo na UM, so sklenitelji dolžni zagotoviti primerne finančne učinke, ki izhajajo iz morebitne ustvarjene intelektualne lastnine, in vselej zagotoviti vsaj neodplačno nekomercialno uporabo pravic intelektualne lastnine, ki so predmet pogodbe in ne pripadajo UM, za pedagoške in znanstvene potrebe zaposlenih na UM. Sklenitelj pogodbe s strani UM mora poskrbeti, da se v pogodbo vključijo ustrezni dogovori, ki bodo omogočili uveljavitev prihodkov iz naslova intelektualne lastnine. Vnaprejšnji dogovor ob sklenitvi pogodbe, ki UM odreče pravice iz naslova plačila po učinku ustvarjene intelektualne lastnine, ni dopusten.

(2) Ob sklenitvi pogodb z gospodarskimi družbami ali drugimi osebami zasebnega prava je zato potrebno dodati obvezen člen, ki določi finančni učinek za UM v primeru uspešne komercializacije izuma. Načeloma se je potrebno dogovoriti za licenčnino, ki se določi na osnovi neto prodajne vrednosti izdelkov ali storitev, ki izhajajo iz izuma.

(3) Odstopanja od zgornjega načela so možna le ob pisnem soglasju rektorja UM.

(4) Izumitelj, ki po nalogu UM sodeluje v raziskovalni dejavnosti, financirani s strani neproračunskega naročnika, posledica česar je ustvarjen službeni izum, ki ga UM prevzame, in pri čemer se je UM zavezala, da bo na takega neproračunskega naročnika prenesla pravice industrijske lastnine na rezultatih take raziskovalne dejavnosti ter da bodo izumitelji deležni le enkratnega pavšalnega plačila, posledica česar so izključene določbe 20. člena tega Pravilnika, je ob prenosu pravic na neproračunskega naročnika ali ob prijavi izuma za katerokoli vrsto pravic industrijske lastnine s strani neproračunskega naročnika upravičen do nagrade v enkratnem neto znesku 2.500 EUR. Če je izumiteljev več, so upravičeni do sorazmernega deleža v odvisnosti od medsebojnega sporazuma, če ta obstaja, sicer pa do deleža, izračunanega po enakih delih med vsemi izumitelji. Izumitelju oziroma izumiteljem, če je le-teh več, se izplača nagrada v roku petnajst (15) dni po datumu, ko je neproračunski naročnik dejansko plačal prenos pravic industrijske lastnine.

(5) V primeru prenosa pravic industrijske lastnine skladno s prejšnjim odstavkom se ne uporabljajo določbe o delitvi dohodka iz 20. člena tega pravilnika, mora pa UM za Sklad za spodbujanje inovacijske dejavnosti UM prejeti delež v višini 5% od dejanskega plačila prenosa pravic industrijske lastnine.

23. člen

(1) Gospodarsko izkoriščanje izumov se uresničuje s sklepanjem licenčnih ali prodajnih pogodb z industrijskimi partnerji ali odcepljenimi podjetji UM.

(2) Odcepljeno podjetje je podjetje, ki temelji na intelektualni lastnini UM, katere razvoj je bil financiran z javnimi sredstvi, ustanovi pa se lahko v eni od dveh pojavnih oblik:

- »Spin out« podjetje je odcepljeno podjetje, pri katerem je vsaj eden od (so)ustanoviteljev podjetja zaposleni UM.
- »Spin off« podjetje je odcepljeno podjetje, ki je na podlagi stvarnega vložka v obliki intelektualne lastnine in/ali kapitalskih ali drugih vložkov v solastništvu UM.

(3) V primeru ustanovitve odcepljenega »spin out« podjetja s strani izumitelja oz. izumiteljev, če je teh več, ima/-jo dotični izumitelj/-i prednostno pravico za sklenitev izključne licenčne pogodbe z UM, s katero pridobijo pravico izkoriščanja njegovega/njihovega izuma oziroma drugega rezultata inovacijske dejavnosti, kar bo predmet pogodbe. Izključna licenčna pogodbo bo praviloma vključevala odkupno pravico, ki jo lahko podjetje, jemalec licence, izkoristi pod pogoji, določenimi v licenčni pogodbi.

(4) Izumitelj/-i, ki želijo ustanoviti odcepljeno podjetje, morajo za to pridobiti soglasje rektorja UM, skladno z veljavnimi internimi navodili o pridobitvi soglasja za ustanovitev odcepljenega podjetja.

24. člen

(1) Vsi izumitelji iz 1. člena tega Pravilnika so z najvišjo stopnjo skrbnosti in etike dolžni prispevati k skrbi za zaščito interesov in pravic UM v zvezi z njeno obstoječo in novo ustvarjeno intelektualno lastnino.

(2) Zaposleni UM lažje krši obveznosti iz delovnega razmerja, če:

- kot izumitelj ne obvesti Službe za prenos znanja in tehnologij UM o nastanku izuma, za katerega je očitno, da gre za službeni izum;
- kot izumitelj ne sodeluje z UM v postopku za pridobitev pravic industrijske lastnine.

(3) Zaposleni UM hujše krši obveznosti iz delovnega razmerja, če:

- službeni izum sam zavaruje s patentom v svojem imenu in za svoj račun ali omogoči tretji osebi, da tak izum pravno zavaruje ali gospodarsko izkorišča;
- pravice na službenem izumu ali drugi inovaciji, ki jih je UM popolno prevzela, odsvoji ali licencira tretji osebi brez predhodnega soglasja UM;
- po obvestitvi UM in pred vložitvijo patentne prijave ali prijave za registracijo modela razkrije podatke o službenem izumu ali modelu, ki so bistveni za zavarovanje s patentom oz. modelom;
- v nasprotju z dolžnostjo varovanja zaupnih podatkov in/ali poslovnih skrivnosti iz 4. člena tretjim osebam ali javnosti razkrije podatke o izumih, know-how-u ali druge podatke, ki so označeni kot zaupni oziroma določeni kot poslovna skrivnost.

(4) Za lažje kršitve iz drugega odstavka tega člena zoper zaposlenega na Univerzi v Mariboru, na njenih članicah ali drugih članicah UM kot delodajalec uvede disciplinski postopek.

(5) Za hujše kršitve obveznosti iz tretjega odstavka tega člena UM kot delodajalec skladno z veljavno delovnopravno zakonodajo glede na težo storjene kršitve in izpolnjevanje z zakonom predpisanih pogojev zaposlenega pisno opozori na izpolnjevanje obveznosti in možnost odpovedi, če bo zaposleni ponovno kršil pogodbene in druge obveznosti iz delovnega razmerja, ali izredno odpove pogodbo o zaposlitvi.

(6) Za pogodbene sodelavce, za katere prav tako veljajo določila tega Pravilnika, vendar niso zaposleni na UM, se v primeru kršitve obveznosti po tem členu smiselno uporabljajo določila, ki veljajo za zaposlene na Univerzi.

(7) Za študente, za katere prav tako veljajo določila tega Pravilnika, se v primeru kršitev obveznosti po tem členu uporabljajo določila Statuta Univerze v Mariboru, ki se nanašajo na disciplinsko odgovornost študentov.

25. člen

Ta pravilnik sprejmeta Senat UM in Upravni odbor UM v enakem besedilu.

Prehodna in končna določba

26. člen

Postopki v zvezi z izumi, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega Pravilnika, se nadaljujejo in dokončajo po določbah, ki so veljale do uveljavitve tega Pravilnika.

27. člen

Ta Pravilnik o rezultatih inovacijske dejavnosti na Univerzi v Mariboru začne veljati naslednji dan po objavi v Obvestilih UM.

Z uveljavitvijo tega Pravilnika preneha veljati Pravilnik o upravljanju s pravicami industrijske lastnine na Univerzi v Mariboru (Obvestila UM št. XXX-6-2012 in XXXVII-5-2019).

Priloge:

- Priloga 1: Obrazec za prijavo službenih izumov na UM

Predsednik Senata Univerze v Mariboru
Rektor Univerze v Mariboru
Prof. dr. Zdravko Kačič, l. r.

Predsednik Upravnega odbora
Univerze v Mariboru
Prof. dr. Damijan Mumel, l. r.